

Maison du Tourisme
Haute Ardenne

📍 Gouvy 📍 Lierneux 📍 Trois-Ponts 📍 Vielsalm

GETEST EN GOEDGEKEURD : **3 SUPERTOCHTEN** **IN LIERNEUX !**

VEEL INFO OVER
DE **NATUUR**

SPELEN

KNUTSEL

**IDEEËN VOOR OP
VAKANTIE**

+ EEN POSTER

**WAAR VIND JE DIE
WANDELINGEN IN DE HAUTE
ARDENNE? VERZAMEL ZE
ALLEMAAL!**

Zoek eerst een interessante wandeltocht die vanuit je vakantielocatie vertrekt. Bereid je goed voor door een wandelkaart (of MTB-kaart) aan te schaffen in onze kantoren:

- ▶ **Vielsalm:**
Avenue de la Salm 50 - 6690 VIELSALM
- ▶ **Gouvy:**
Rue de la Gare 31 - 6670 GOUVY
- ▶ **Lierneux:**
Rue du Centre 80 - 4990 LIERNEUX
- ▶ **Trois-Ponts:**
Rue Traverse 9 - 4980 TROIS-PONTS

- VOORAF -

4^e editie van ons infoboekje met gezinswandelingen !

De afgelopen 3 jaar hebben niet minder dan 12 jonge ontdekkingsreizigers, vergezeld van een ouder, ons een van hun favoriete wandelingen voorgesteld. Dit jaar herschikken we de kaarten en presenteren we deze 12 wandelingen in 4 boekjes, elk gewijd aan een gemeente. Terug naar de vertrouwde routes, maar met nieuwe spelletjes, kleurplaten en een nieuwe poster. Deze boekjes zijn te verkrijgen bij onze 4 kantoren : Gouvy, Lierneux, Trois-Ponts en Vielsalm. We vernieuwen ook de wedstrijd : stuur ons het hele jaar door jullie tekeningen, foto's of verslagen. Jullie kunnen ze per e-mail naar info@haute-ardenne.be sturen en wij zullen ze publiceren op onze Facebook-pagina. Elke maand kan één van jullie een knuffel, kaartjes voor een museum of attractie in de Hoge Ardennen winnen. Fijne wandeling en een mooie zomer !

Sylvie LEJEUNE-JANKOWSKI

Directrice van la Maison du Tourisme Haute Ardenne.

MAAR OOK :

- DE MIERENWANDELING
- Maak een insectenhotel
- DE WEILANDEN VAN DE LIENNE
- Het natuurgebied van la Lienne
- WANDELEN IN ARBREFONTAINE
- Maak een decoratief uiltje
- Een uit te knippen postkaart

- p. 6
- p. 8
- p. 14
- p. 16
- p. 18
- p. 20
- p. 23

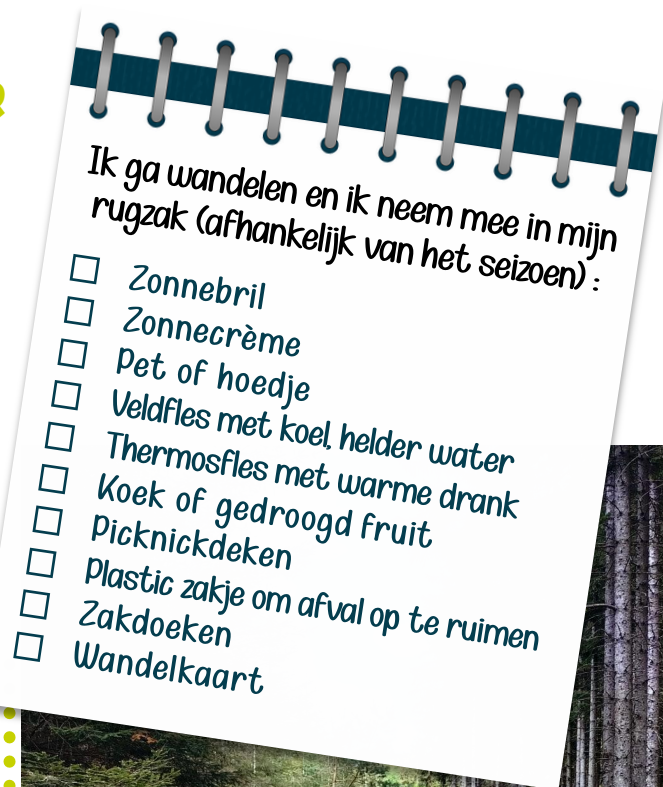
Met dank aan Marie Minet, Anna Vydt, Bastien Tribolet, Laure Lambert, Franck Gigot.

Foto voorkant : Alain Koninckx.

DE GEDRAGSREGELS VOOR DE KLEINE VERKENNER

- 1. Blijf op bewegwijzerde paden en geopende verkeerswegen.**
Zo verstoor je het evenwicht tussen planten en dieren niet.
- 2. NIET ROEPEN.**
Onze dieren in het wild zijn héél schuchter. Je krijgt ze alleen maar te zien als je ze niet laat schrikken.
- 3. HONDEN ALTIJD AAN DE LIJN.**
Je trouwe viervoeter kan andere dieren angst aanjagen en allerlei nesten verstoren.
- 4. VERNIEF GEEN BOMEN OF STRUIKEN.**
Pluk zo weinig mogelijk en raak asjeblieft niet aan een beschermd soort.
- 5. MAAK GEEN VUUR.**
Het brandgevaar is altijd veel groter dan het lijkt!
- 6. KAMPEREN IN HET BOS? DAT IS VERBODEN.**
Er zijn in deze omgeving heel wat kampeerterreinen.
- 7. WEES VOORZICHTIG IN HET JACHTSEIZOEN.**
Verbodsborden worden speciaal voor jouw veiligheid opgesteld! Van oktober tot januari vind je op onze website de lijst van de gesloten wandelingen.
- 8. NEEM JE AFVAL MEE.**
Zo blijft het bos netjes en aantrekkelijk, ook na jouw doortocht.
- 9. OOK IN BEKEN EN RIVIERTJES WEMELT HET VAN LEVEN.**
Verstoer ze zo weinig mogelijk.

https://www.espace-environnement.be/wp-content/uploads/2015/11/memu_CF1.pdf

Mag mijn hond met me mee op wandeltocht?

Je hond is verzot op wandelen, dat wist je al. Voor je viervoeter is zo'n tocht een buitenkansje om zijn energie kwijt te kunnen door actief bezig te zijn. Maar ... opgelet! In onze wouden en op onze wandelpaden ben je verplicht om hem aan de lijn te houden. Snuiven en snuffelen is voor hem een natuurlijke behoefte: als hij een hol vindt, moet hij weten wat zich daar verbergt en begint hij dus enthousiast te graven. Op die manier verstoort hij andere dieren, jaagt hij verborgen rustende jonge dieren de stuipen op het lijf, en haalt hij zich de razernij op de hals van de ouderdieren die hun kroost willen beschermen. Kortom: jouw lieve hond mag naar hartenlust snuiven en snuffelen, maar niet graven! Is het erg warm, ga dan in de frissere uren wandelen, 's ochtends of in de vooravond. Speur naar een plekje waar je hond zijn dorst kan lessen of in het water kan stoeien: heerlijk vindt hij dat! De wandeltocht is ook ideaal om aan zijn dagelijkse natuurlijke behoefte te voldoen, maar dat laten we uiteraard niet overal toe: niet in het midden van de weg, niet voor of in de dorpstuintjes! Zorg ervoor dat je altijd het nodige bij de hand hebt om een keutel op te ruimen en in een vuilnisbak te deponeren.

Deel jouw ervaring info@haute-ardenne.be

Stuur ons je mooiste vakantiefoto's en -tekeningen of maak je eigen reportage zoals de kinderen in deze brochure en wij publiceren die op onze Facebookpagina. Elke maand (van juli 2023 tot juni 2024) trekken we een tekening, foto of reportage en maak je kans op een mooie prijs! Stuur ons je gegevens (naam, voornaam, leeftijd, adres, e-mail, telefoonnummer). Misschien win je een cadeau, een knuffel, tickets voor musea en attracties in de Hoge Ardennen ! 😊
Maison du Tourisme Haute Ardenne - Avenue de la Salm 50 - B-6690 VIELSALM

NAAM : ADRES:

VOORNAAM: E-MAIL :

Ik geef het Maison du Tourisme Haute Ardenne toestemming om mijn tekeningen, foto's en verslagen te delen op zijn Facebookpagina of voor elke andere publicatie.

WANDELING 1 ► AMCÔMONT

Marie is 10 jaar en woont in Lierneux. Ze houdt van de natuur, van dieren, van gymnastiek, naaien, knutselen en trampolinespringen! Kom mee, achter haar aan : samen met haar gaan we in deze schitterende wandeling op zoek naar sporen van mieren ...

Wat ik het fijnst vond van deze tocht :

We kregen die enorm grote windmolens van heel dichtbij te zien. En de stenen sculptuur van de salamander. Ik had er al van gehoord, en ik keek er vol ongeduld naar uit. Het is enorm groot, en toch had ik niet meteen gezien, verstopt achter het struikgewas. Maar ik was wel onder de indruk van dat schitterende kunstwerk. Het is zo megagroot : wel 15 meter lang !

Wat ik minder fijn vond :

Er hangt een hoogspanningslijn boven die site. Dat is niet zo fraai !

Wat ik heb geleerd :

Ik weet nu dat de mierentocht deze naam heeft gekregen omdat je overal in het windmolenpark mierenhopen van rode mieren vindt. Deze soort is typisch voor naaldwouden. Je hoeft je geen zorgen te maken: ze bijten niet !

Het mooiste plekje van deze tocht :

Ik heb echt wel genoten van de observatiehut. Er is zelfs een picknicktafel. We zijn er een tijdje gebleven: dat was superleuk !

De Mierenronde

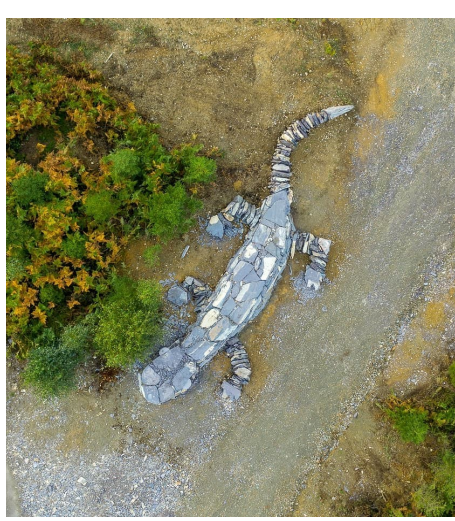
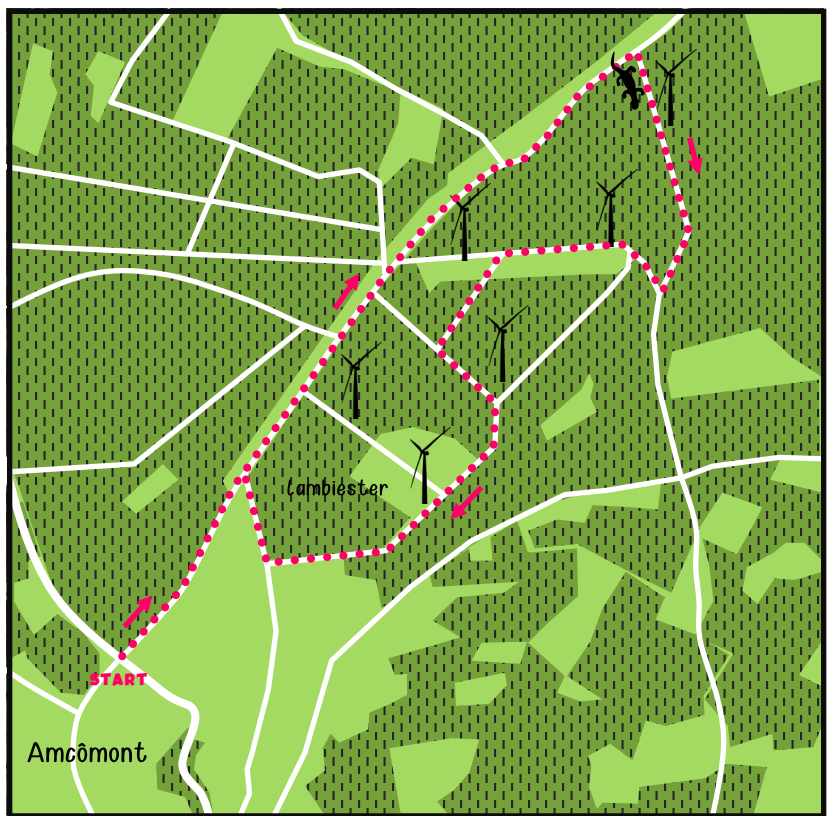
- Afstand: 6 km (+/- 2 uur)

- Wegwijzer:

- Start: Site Éolien du Lambiester
4990 AMCÔMONT (LIERNEUX)

- Lat. 50.31814 - Long. 5.81298

JA. Alleen een wat modderige bij nat weer.

LAND ART

Wat is het ?

Deze artistieke beweging steunt op het gebruik van materialen die je in de natuur vindt (hout, aarde, stenen, zand, water, rotsen, bloemen,...). Die hedendaagse kunstwerken worden tentoongesteld in de openlucht tot ze vergaan door natuurlijke erosie.

Wij zijn onder windmolen Nr 6 even blijven rondhangen. Ik heb een kunstwerkje gemaakt met wat de natuur me daar ter beschikking stelde. Mijn zus heeft enkele stenen gebruikt om kleine huisjes te bouwen voor de mieren. Voor mijn creatie heb ik stenen gebruikt, en sparappels, mos, varens, aarde, ... Ik wou ook een windmolen afbeelden, en ik heb dus natuurlijk koord gebruikt om de schoepen van mijn windmolen onderling te verbinden.

BOUW EEN INSECTENHOTEL

WAARVOOR DIENT HET ?

In de insectenhôtels kunnen nuttige insecten (werksters en verstuivers) veilig beschermd de winter doorbrengen om dan in de zomer hun eitjes te leggen.

MATERIAAL :

- ◆ Lege conservenblikken.
- ◆ Touw.
- ◆ Takjes, sparappels, karton, stro, dode bladeren, houtspaanders, holle stengels, mos, ... Zorg voor variatie in vormen en materialen !

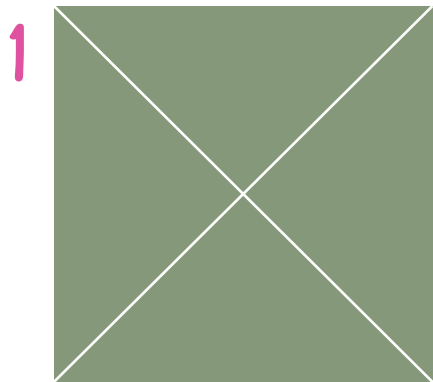

Om je nieuwe huurders een gunstig en veilig onderdak te bieden, moet je het hotel ongeveer 30 cm boven de aarde opstellen, dicht bij je moestuin of een bloemenweide! Richt de openingen naar het oosten of het zuiden, want insecten houden van ochtend- en middagzon. Tegelijk zitten ze dan normaal beschermd tegen de regen.

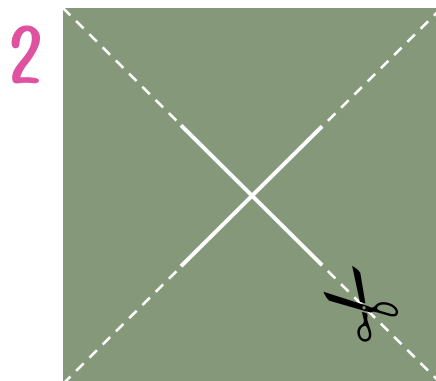
Maak een windmolentje

OM DIT MOLENTJE TE BOUWEN, HEB JE NODIG :

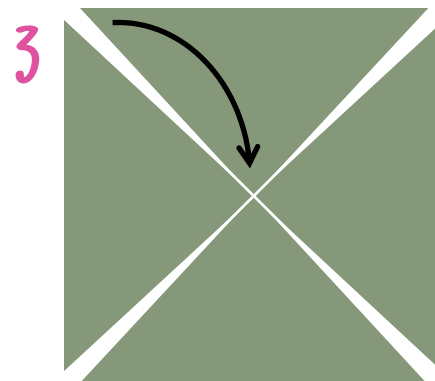
- ◆ Een wat dikker blad papier, A4 of A3.
- ◆ Een houten brochette-spies of een mooi recht takje, bijvoorbeeld van de hazelaar!
- ◆ Een duimspijker, een naald, een spijker of een tandenstoker.
- ◆ Een kurk.
- ◆ Een schaar.
- ◆ Een lat.
- ◆ Lijm of kleefpapier.

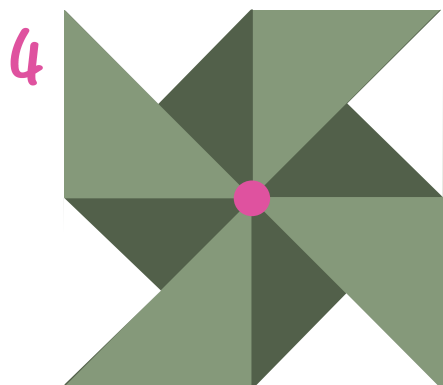
Knip een vierkant uit het blad papier, teken de diagonalen.

Knip de diagonalen tot ongeveer halfweg de lijn.

Plooi de hoekpunten naar het midden van het blad en lijm ze daar vast.

Boor de brochettespies (of het takje) in de kurk. Prik nu je molentje erop vast! Klaar!

WANDELING 2 ► HIERLOT

Aнна wandelt graag in de mooie landschappen van haar gemeente, maar ze is ook dol op skeeleren, fietsen en dansen. Muziek staat óók op haar menu. Anna neemt ons mee voor een enig mooie wandeling in een natuurreserveaat, langs het water ...

Wat ik het fijnst vond van deze tocht:

Het was lente toen ik deze wandeling heb gemaakt: de bomen stonden vol bloesems. Ik was vol bewondering voor het natuurlijke en wilde aspect van het reserveaat, met velden vol bloemen en de ontdekking van het kleine elfenpad net voorbij de "pont de chailles" : dat is een geheimzinnig stukje ...

Wat ik minder fijn vond:

Een deel van de wandeling gaat over de gewone weg.

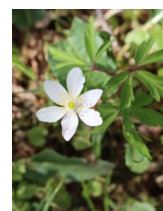
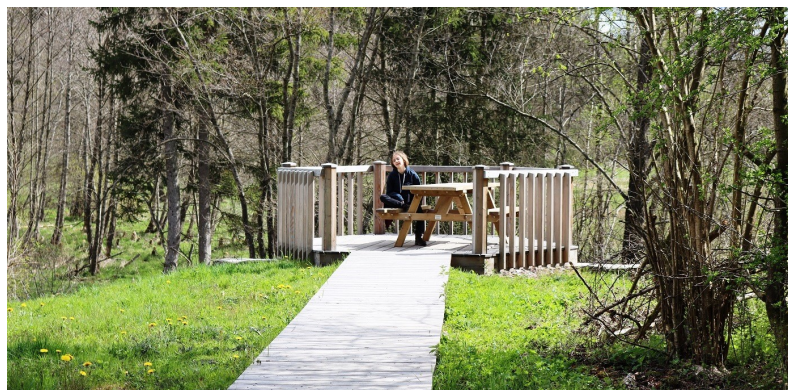
Wat ik heb geleerd:

Ik heb op de Lienne een beverdam gezien en in de modder pootafdrukken van de bevers gevonden. En die boomstam die ze haast doorgeknaagd hadden ... Ik heb geleerd welke vruchten bij welke bloesems horen, en ik heb paardenbloemen geplukt om er jam van te maken!

Het mooiste plekje van deze tocht:

Waar de Lienne onder de "pont de chailles" (een leisteenbrug) stroomt, kan je even rusten met de voeten in het water. Dergelijke

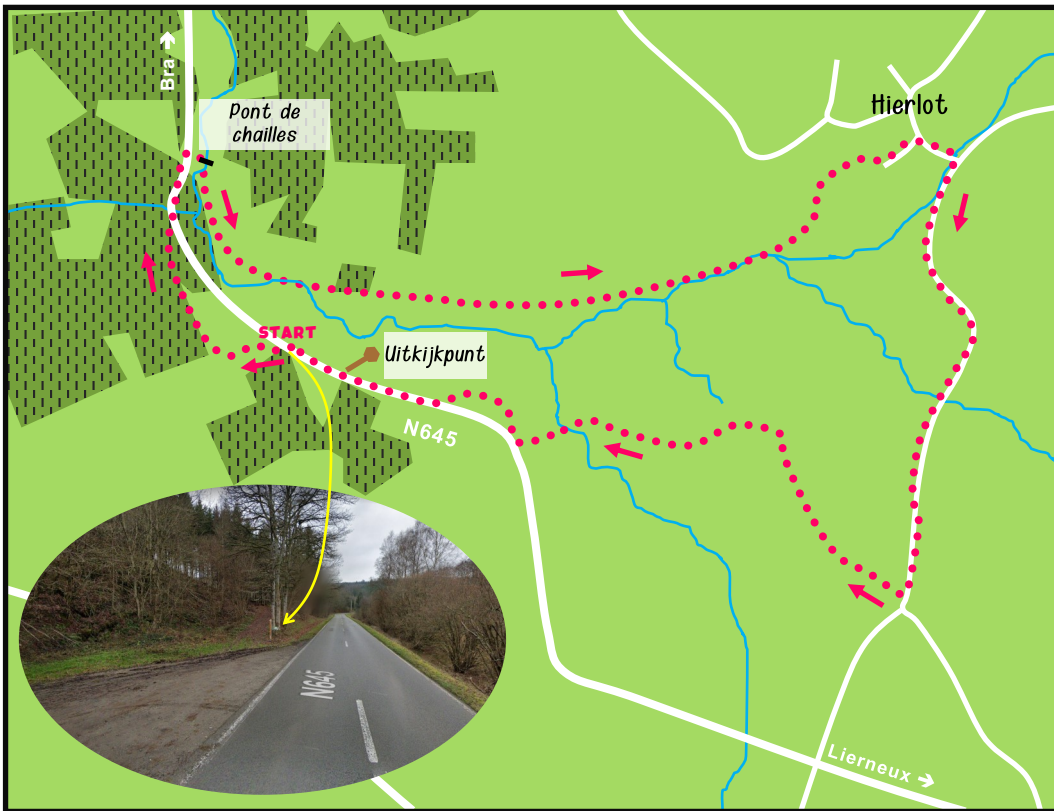
leisteenbruggetjes ("chayes" in het lokale Waalse dialect) zie je wel meer in mijn gemeente. Sommige ervan dateren al van 1850!

« Les prés de la Lienne »

- Afstand: 4 km (+/- 1 u. 15)
- Wegwijzer:
- Vertrekpunt: Route de Lierneux
4990 LIERNEUX
Lat. 50.307431 - Long. 5.775005
- : NEE (niet volledig)

Het recept van Anna

JAM VAN PAARDENBLOEMEN

Ik heb deze wandeling in de lente gemaakt, toen de paardenbloemen volop bloeiden. Dit is het recept van een zeer originele jam (of confituur)!

Ingrediënten:

- ♦ 250 g bloemknoppen van paardenbloemen
- ♦ 2 onbehandelde sinaasappels
- ♦ het sap van een citroen
- ♦ 1,5 L water
- ♦ 1 kg suiker + pectine

Bereiding:

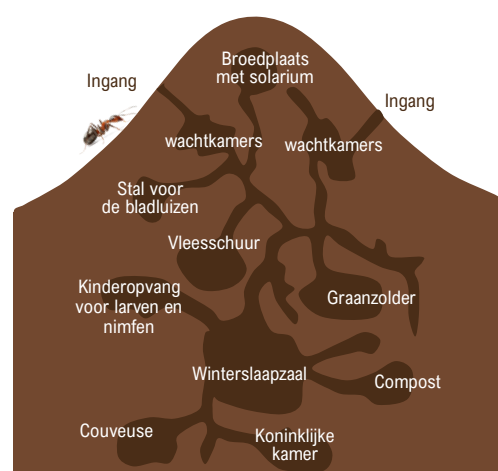
1. Was de paardenbloemen grondig en behoud enkel het geel.
2. Was de sinaasappels en snij ze (mét de schil) in stukjes.
3. Breng de bloemen, de sinaasappelstukjes en het water aan de kook in een kookpan en laat alles een uur lang koken op een zacht vuurtje.
4. Filter de jus door een zeef: er zou nog ongeveer 1,25 liter vloeistof moeten overblijven.
5. Giet de jus opnieuw in de pan en voeg er de suiker, de pectine en het citroensap bij. Laat dit nog een uur koken en controleer of de jam goed 'pakt'.
6. Zodra de jam de juiste consistentie heeft, giet je hem in leuke bokalen voor bewaring.

Hoe werkt een mierenhoop

Hij heeft de vorm van een koepeldak en is opgebouwd met een hoop aarde en allerlei materialen uit het bos. Binnenin zijn er veel gangen en galerijen. Een mierenhoop wordt zeer zorgvuldig en berekend aangelegd. Het koepeldak krijgt een donkere kleur: zo blijft een maximum aan warmte behouden. Ook de oriëntatie, altijd naar het zuidoosten, is erop gericht om meteen de eerste lichtstralen op te vangen. In het netwerk van gangen wordt alles gecreëerd om de mierenhoop doeltreffend te organiseren, om een schuilplaats te hebben tegen slecht weer, maar ook om de koningin te beschermen bij een aanval. Daarom liggen de koninklijke kamer en de broedruimte duidelijk in het moeilijkst te bereiken gedeelte.

WIST JE DIT?

De rode bosmier is - zoals de meeste mieren - een alleseter. Toch zoekt ze vooral voeding van dierlijke oorsprong (insecten). Ze speelt dus een primordiale rol in de regeling van de soorten en de recycling van organisch materiaal: kadavers, uitwerpselen, ...

Deze mooie wandeling dompelt jou onder in een uitzonderlijke Natura 2000-site die wordt doorkruist door de Lienne en de vele beekjes die erin uitmonden. Je ontdekt er een opeenvolging van vochtige weilanden en beemden, alluviale bossen, naaldboom- en populierenaanplant, heggen en struikgewas die structuur geven aan het landschap. Fjordenpony's en 'primitieve' runderen leven er het hele jaar in vrijheid. In deze variëteit van habitats gedijt een opmerkelijke biodiversiteit die je kan ontdekken tijdens dit korte en didactisch uitgewerkte traject.

WIE DE PRÉS DE LA LIENNE DOORKRUIST, KRIJGT AF EN TOE EEN BEWONER TE ZIEN ...

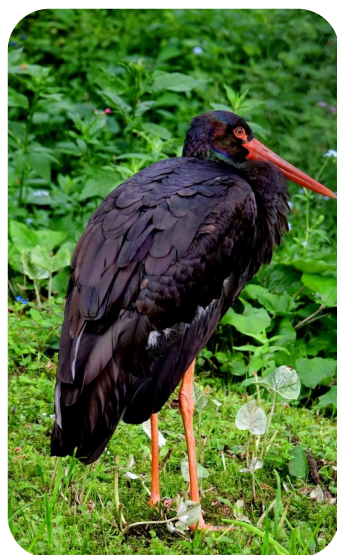
DE BLAUWE VUURVLINDER

De Prés de la Lienne staan bol van grassen en bloemen, waaronder een mooie bleekroze bloem, de adderwortel. Dit is de enige gastplant voor de vrij zeldzame blauwe vuurvlinder.

DE RINGSLANG

Deze ongevaarlijke slang is vooral aanwezig op de oevers van de valleien. Ze voedt zich met vissen en amfibieën. Ze kan 50 tot 120 cm lang worden en is de grootste slang die je in Wallonië vindt! Je herkent haar door haar witte kraag.

DE ZWARTE OOIEVAAR

De zwarte ooievaar is in de jaren 80 teruggekeerd naar onze streek en voelt zich blijkbaar goed thuis in het zuiden van Wallonië. Hij is even groot als een reiger en heeft zwarte veren maar een witte buik. Poten en snavel zijn rood.

DE IJSVOGEL

Zowat overal in Wallonië kan je deze vogel met zijn unieke en kleurrijke verenkleed bewonderen op de oevers van de waterlopen. Vanuit zijn observatiepost duikt hij met grote snelheid het water in om bliksemsnel kleine visjes te vangen!

WANDELING 3 ► ARBREFONTAINE

Bastien is 9 jaar en woont in Arbrefontaine. Hij speelt graag voetbal en houdt ook van fietsen en van wandelen in het bos, met zijn hond Maya. Kom je met ons mee om ze te volgen? Ze nemen je mee naar dit mooie Ardense dorpje en naar de wandelwegen met wegwijzers in de omgeving.

Wat ik het fijnst vond aan deze tocht:

Het leukste vond ik het **barbecueplekje*** vlak bij de start van de wandeltocht: je hebt er meteen een overdekte rustplaats om even te rusten, te picknicken, iets te drinken en te spelen voor je echt aan de wandeling begint.

*Op deze plek vind je een overdekte barbecue voor 25 personen die het hele jaar gebruikt mag worden (na reservering op het nummer +32 (0)80 42 96 34), en ook een barbecue in de openlucht, met picknicktafels. Hiervoor hoef je niet te reserveren.

Wat ik minder fijn vond:

Ongeveer halverwege de wandeltocht wacht je midden in het bos een stevige beklimming. Gelukkig gaat het daarna ook weer bergaf!

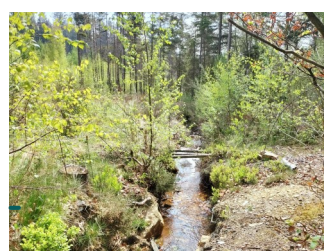
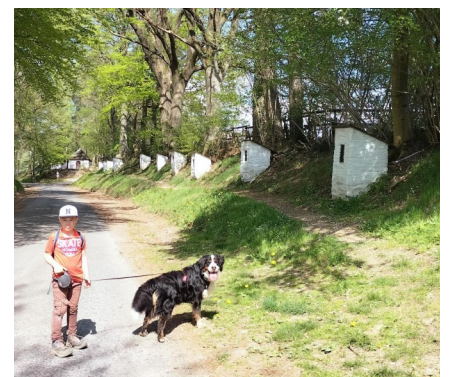
Wat ik geleerd heb:

In de bossen in onze streek staan er veel windmolens om elektriciteit te produceren.

Het mooiste plekje van deze tocht:

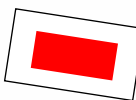
De kapel van de kruisweg van

Arbrefontaine, met kleine witte huisjes en een kruis uit schist (schieffer of leisteen) met een doodshoofd ...

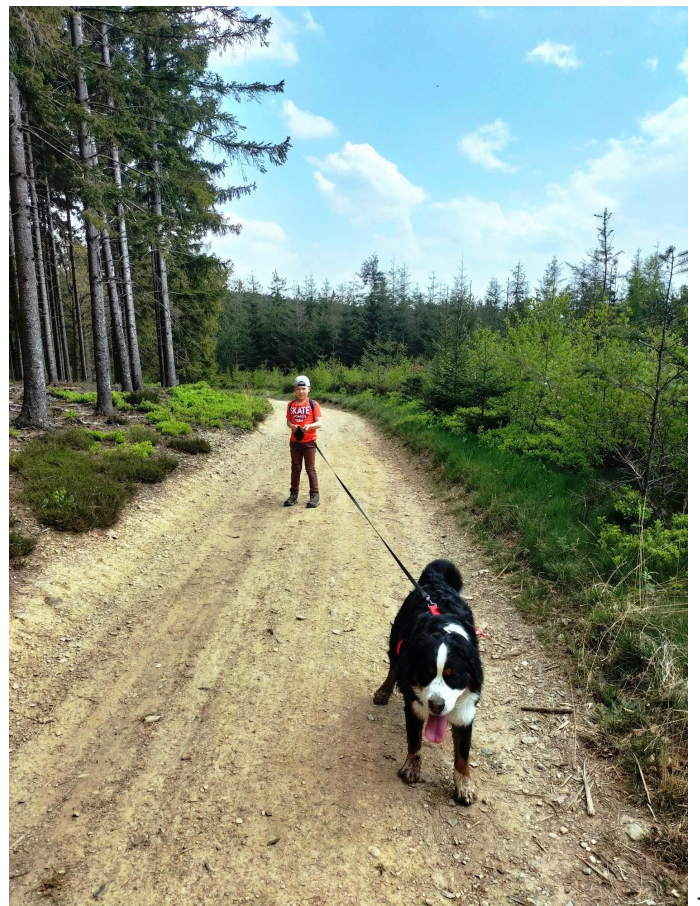
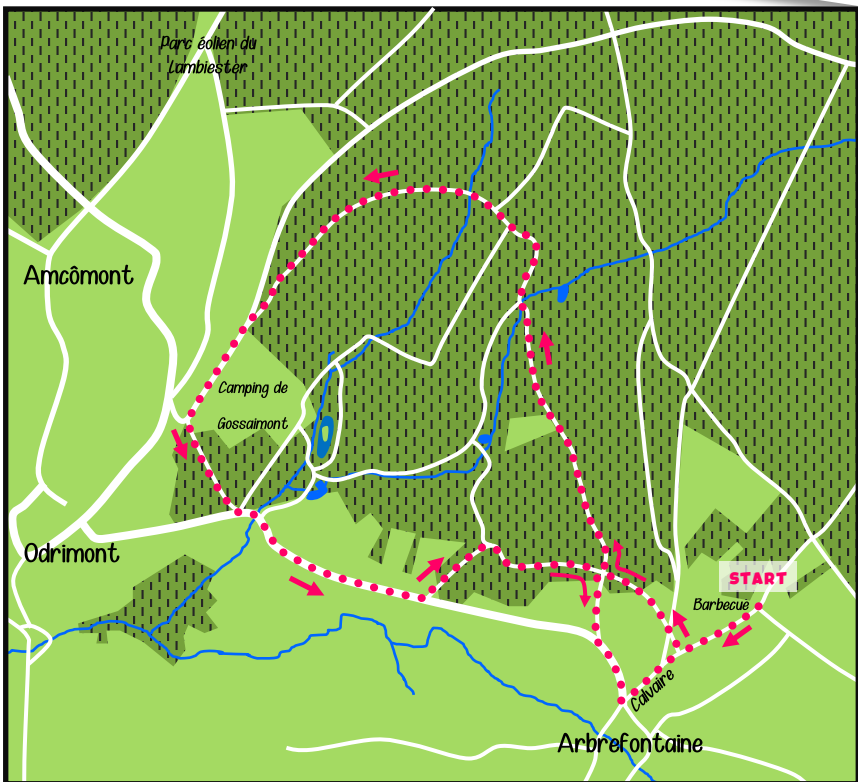

- Afstand: 6 km (+/- 2u.)

- Wegwijzer:

- Vertrekpunt: Barbecue d'Arbrefontaine
Chemin de Saint-Jacques - 4990 LIERNEUX
Lat. 50.305437 - Long. 5.841273

- : JA (all-terrain-buggy)

EEN MOOI DECORATIEF KUNSTSTUKJE

Tijdens de wandeling verzamel ik in het bos allerlei natuurlijke elementen om achteraf iets moois te maken om aan de muur te hangen. Voor dit knutselwerkje had ik nodig :

- ◆ Dennenappels.
- ◆ Een mooi stuk schors.
- ◆ Kleine takjes.
- ◆ Bladeren van de bomen.
- ◆ Beukennootjes.
- ◆ Een lijmpistool.
- ◆ Oranje papier.
- ◆ Oogjes.

Lijm eerst de takjes tegen de binnenkant van de schors. Knutsel dan kleine uiltjes met de dennenappels, bladeren, beukennootjes, snavel (met het papier) en de kleine oogjes: gebruik je fantasie en je verbeelding! Tot slot moet je nog de uiltjes op de takjes bevestigen en je eigen kunstwerk bewonderen!

WIST JE DIT ?

OVER UILEN EN OEHOES

Uilen en oehoes behoren beide tot de familie van de nachtroofvogels maar zijn van elkaar te onderscheiden door één fysieke bijzonderheid. Is de ene het mannetje en de andere het wijfje? Nee hoor, dat heeft er niets mee te maken. De oehoe heeft bovenop zijn kop twee pluimpjes die wat aan oren doen denken. Zo'n toefje veren wordt een 'aigrette' genoemd. Ze dienen niet om te horen of te luisteren: hun enige functie is dat de oehoe hiermee zijn humeur verradt. Als hij om een of andere reden stress heeft, verkrampen de spieren in zijn gezicht en gaan de aigrettes rechtop staan ! De uil daarentegen, heeft die gekke pluimpjes niet.

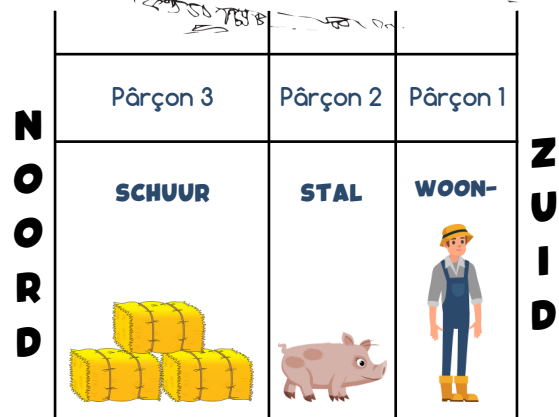
DE ARDENSE WONING

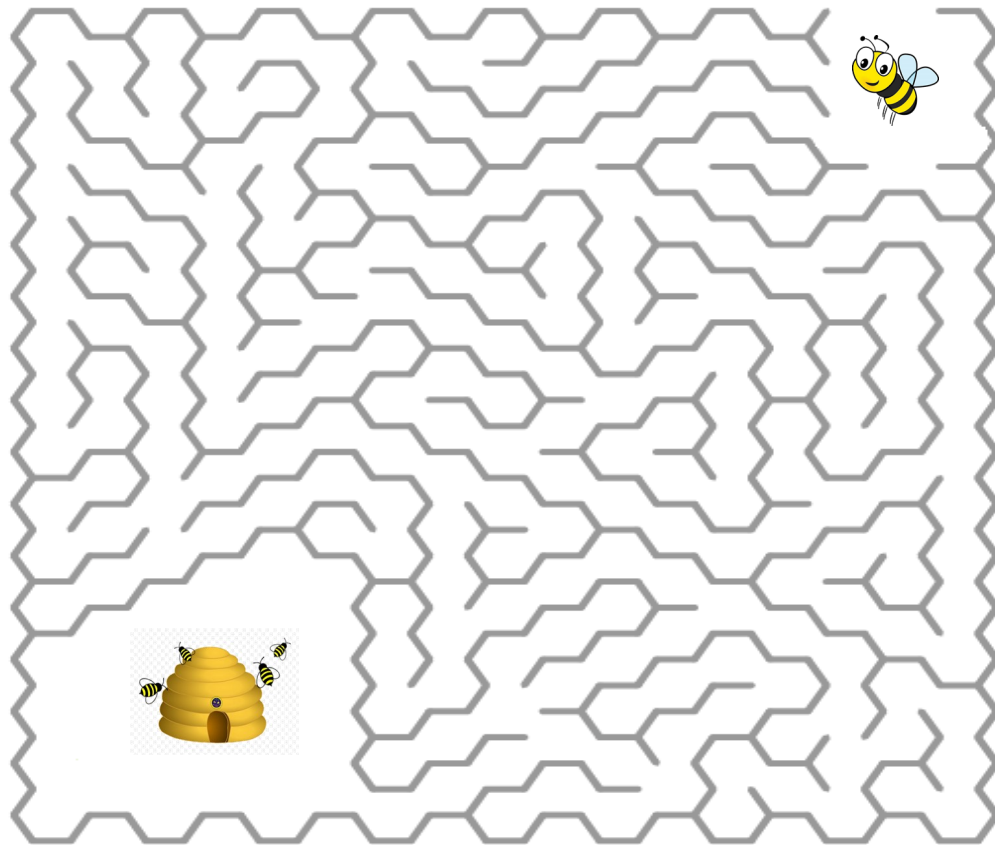
Als je door het gehucht Arbrefontaine wandelt, zal je mooie oude gerenoveerde hoeves zien.

De landelijke architectuur werd vroeger sterk beïnvloed door de veeteelt. Deze Ardense woningen hebben altijd hetzelfde grondplan: één grote ruimte, verdeeld in 3 of 4 delen die in de Ardense streektaal 'pârçons' heten: in het **woongedeelte** woont de boer met zijn gezin; daarnaast is er **de stal** voor de koeien, paarden, varkens, ... ; daarnaast volgt **de schuur** om hooi, graan en landbouwgereedschap en -toestellen op te slaan.

Het woongedeelte is meestal op het zuiden gericht, met het oog op daglicht en zonnewarmte. Voor een optimale bescherming tegen het behoorlijk koude winterklimaat krijgt het woongedeelte directe warmte van de dieren in de aangrenzende stal. Het hooi dat in de schuur tegen de muur gestapeld is, voegt er een goede isolatie aan toe.

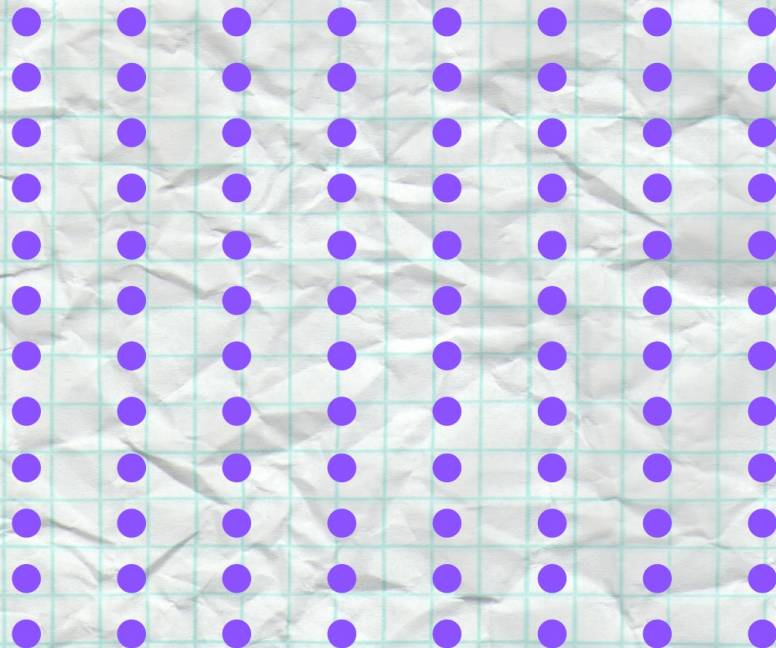
Om deze hoeves te bouwen, gebruikten de dorpsbewoners de natuurlijke rijkdommen uit hun directe omgeving: stenen en hout. De buitenmuren werden opgetrokken in **arkose** of **schist** die ook werd gebruikt om leien te maken voor het dak, en leistenen voor de vloeren. De binnenmuren werden opgetrokken in '**torchis**' (een pleisterspecie van klei, leem en stro). Met het eikenhout werden deuren, trappen en meubilair vervaardigd. Sparren en dennen werden daarentegen pas vanaf de 18e eeuw gebruikt.

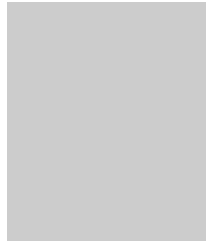

HET STIPPENSPEL

DIT SPEL KUN JE
 MET MEERDERE
 PERSONEN SPELEN.
 MAAK OM DE BEURT
 EEN STREEP TUSSEN
 2 STIPPEN. KAN JE
 EEN HOKJE MAKEN?
 DAN IS DIE VAN
 JOU, SCHRIJF DE
 EERSTE LETTER VAN
 JE NAAM ERIN EN
 MAAK EEN NIEUWE
 STREEP. DEGENEN
 MET DE MEESTE
 HOKJES WINT HET
 SPEL.

Avenue de la Salm 50 - B-6690 VIELSALM - www.haute-ardenne.be

Groetjes uit de
Hoge Ardennen!

GOUVY | LIERNEUX | TROIS-PONTS | VIELSALM

Maison du Tourisme Haute Ardenne

Avenue de la Salm 50 - 6690 VIELSALM

+32 (0)80 21 50 52 - info@haute-ardenne.be

www.haute-ardenne.be

VISITWallonia.be

